

Ministarstvo rada SAD-a

Nalazi o najgorim oblicima dječjeg rada za 2023. godinu

Bosna i Hercegovina

Bosna i Hercegovina je 2023. postigla minimalan napredak u naporima da eliminiše najgore oblike dječjeg rada. Službenici policije učestvovali su u radionicama kako bi proširili svoje znanje o pitanjima radne eksploatacije. Ured državnog koordinatora je takođe obezbijedio finansijsku podršku (u ukupnom iznosu od oko 73.000 američkih dolara) za četiri nevladine organizacije kako bi vodile programe pružanja pomoći i skloništa za žrtve trgovine ljudima. Međutim, socijalni programi za pomoć djeci prisiljenoj na prosjačenje nemaju adekvatne resurse, a predstavnici Ministarstava za rad i jednog i drugog entiteta nisu uključeni u rad državne Udarne grupe za borbu protiv trgovine ljudima, što ograničava napore koordinacije. Osim toga, dječji rad uglavnom se odvija u neformalnom sektoru, a zakoni o minimalnoj radnoj dobi nisu u skladu sa međunarodnim standardima zato što se ne primjenjuju na djecu koja su samozaposlena ili rade van formalnih odnosa zapošljavanja. Konačno, vlada nema zvanične mehanizme da djecu koja su zatečena da obavljaju dječji rad upućuje socijalnim službama.

Mjere predložene vladi, u nastavku, bi uklonile nedostatke koje je ustanovilo američko Ministarstvo rada (USDOL) u primjeni međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine kako bi se eliminisali najgori oblici dječjeg rada.

Oblast	Predložena mjera
Pravni okvir	Obezbijediti da se minimalna radna dob primjenjuje na svu djecu, uključujući i djecu koja su samozaposlena ili rade van formalnih odnosa zapošljavanja.
	Kriminalizirati prisilni rad, dužničko ropstvo i ropstvo zasebno od trgovine ljudima u Federaciji Bosne i Hercegovine i u Brčko Distriktu.
	Osigurati da Bosna i Hercegovina zakonom zabrani iskorištavanje djece u nedozvoljenim radnjama, uključujući iskorištavanje, vrbovanje i nuđenje djeteta za proizvodnju i trgovinu droge.
	Osigurati da zakonom bude zabranjena regrutacija djece ispod 18 godina starosti u nedržavne oružane grupe.
	Osigurati da se navedu sva opasna zanimanja i radnje zabranjene za djecu, i da se obuhvate sektori poznati po slučajevima dječjeg rada, uključujući ulično prosjačenje.
	Krivičnim zakonom zabraniti iskorištavanje djece za prostituciju, proizvodnju pornografije i pornografske predstave u Bosni i Hercegovini.
Izvršenje	Sakupiti i objaviti informacije o naporima u sprovođenju zakona u oblasti radnog i krivičnog prava, uključujući finansiranje inspektorata rada i da li su krivični istražitelji prošli obuku.

Oblast	Predložena mjera
	<p>Stvoriti službeni mehanizam za upućivanje djece pronađene tokom inspekcija rada službenicima nadležnih socijalnih službi.</p>
	<p>Osigurati da se djeca ne sankcionišu zbog toga što su žrtve najtežih oblika dječjeg rada.</p>
	<p>Osigurati da policijski i sudski službenici, kao i socijalni radnici prođu obuku iz indikatora trgovine djecom, uključujući trgovinu migrantskom djecom, i da su osposobljeni da ispravno prepoznaju žrtve, vrstu krivičnog djela, koriste mehanizme upućivanja žrtava nadležnim službama, i krivično gone počinioce.</p>
	<p>Osigurati da inspektori rada prođu obuku iz svih sektora gdje se zna da je bilo slučajeva dječjeg rada, uključujući opasan rad u sektoru poljoprivrede.</p>
<p>Vladine politike</p>	<p>Osigurati da vlasti objavljuju informacije o radnjama obavljenim u skladu sa politikama za rješavanje problema dječjeg rada, uključujući Protokol o saradnji i postupanju u slučajevima protivpravnog ponašanja na štetu djece u Kantonu Sarajevo.</p>
<p>Socijalni programi</p>	<p>Obezbijediti inicijative za inkluzivno obrazovanje uz adekvatno finansiranje kako bi se izašlo u susret potrebama ugrožene djece.</p>
	<p>Osigurati da sva djeca imaju pristup obrazovanju pružanjem potrebnih uslova djeci s invaliditetom i sprečavanjem diskriminacije đaka pripadnika manjina.</p>
	<p>Osigurati da sva djeca budu zavedena u matične knjige rođenih i da imaju identifikacijske dokumente potrebne za upis u školu.</p>
	<p>Bošnjačkoj djeci u Republici Srpskoj omogućiti pristup obrazovanju na bosanskom jeziku i ukinuti praksu "dvije škole pod jednim krovom" da bi se u školama u Federaciji Bosne i Hercegovine eliminisala diskriminacija na etničkoj osnovi.</p>
	<p>Programima kao što su dnevni centri i centri za socijalnu zaštitu dodijeliti odgovarajuće finansijske i tehničke resurse kako bi mogli pružiti pomoć ugroženim porodicama i žrtvama dječjeg rada.</p>
	<p>Obezbijediti dovoljno sredstava socijalnim službama kako bi pružile pomoć žrtvama domaće ili međunarodne trgovine ljudima, uključujući maloljetnicima bez pratnje.</p>
	<p>Uspostaviti programe podrške za djecu ulice koja žive van Sarajeva.</p>